

Vlaanderen
is internationaal
ondernemen

KUNSTSTOFRECYCLAGE

IN INDONESIA

FLANDERS INVESTMENT & TRADE MARKETSTUDIE

////////////////////////////////////

KUNSTSTOFRECYCLAGE IN INDONESIË

Publicatiedatum / april 2024

////////////////////////////////////

Flanders Investment & Trade Jakarta
T +62 21 316 2036
jakarta@fitagency.com

INHOUD

1.	Indonesië in het kort.....	4
2.	De kunststofindustrie.....	5
3.	Afvalinzameling in Indonesië.....	10
4.	Recyclage.....	12
5.	Wetgeving	14
6.	Uitdagingen & kansen.....	17
7.	Indonesië 's nationaal plastic actieplan (NPAP).....	19
8.	Geraadpleegde bronnen:.....	21

1. INDONESIAË IN HET KORT

- Bevolking: ±275 miljoen
- Oppervlakte: 1,9 miljoen km² (62 x België)
- GDP 2023: 1,540 miljard USD (594 miljard USD in België)
- GDP/Capita 2023: 5.101 USD (51.268 USD in België)
- Vlaamse uitvoer in 2022: ±624 miljoen €
- Vlaamse invoer in 2022: ±2,2 miljard €

De Indonesische archipel bestaat uit 17.000 eilanden en lost de op een na grootste hoeveelheid plastic ter wereld die in de oceanen. Als grootste economie in Zuidoost-Azië produceerde Indonesië in 2021 ruim 60 miljoen ton afval en met een momenteel geschat recyclagepercentage voor plastics van 10% wordt jaarlijks minder dan 1 miljoen ton plastic gerecycleerd.

Indonesië heeft een kustlijn van 81.000 kilometer met een overvloed aan bio-diverse mariene ecosystemen. De ongerepte natuurlijke omgeving is een geschenk om te koesteren en een die moet worden doorgegeven aan toekomstige generaties.

Tegelijkertijd groeit de jaarlijkse hoeveelheid plastic afval tot een onhoudbaar niveau. In steden, waterwegen en kustlijnen schaadt de ophoping van giftig plastic afval voedselsystemen en de gezondheid van de bevolking. De bloeiende visserij-industrie van Indonesië, de op één na grootste ter wereld, wordt bedreigd door de toenemende hoeveelheden plastic afval in zee. Als er geen actie wordt ondernomen zal tegen 2025 het plastic afval dat in de oceanen terechtkomt met 780.000 ton per jaar kunnen toenemen.

2. DE KUNSTSTOFINDUSTRIE

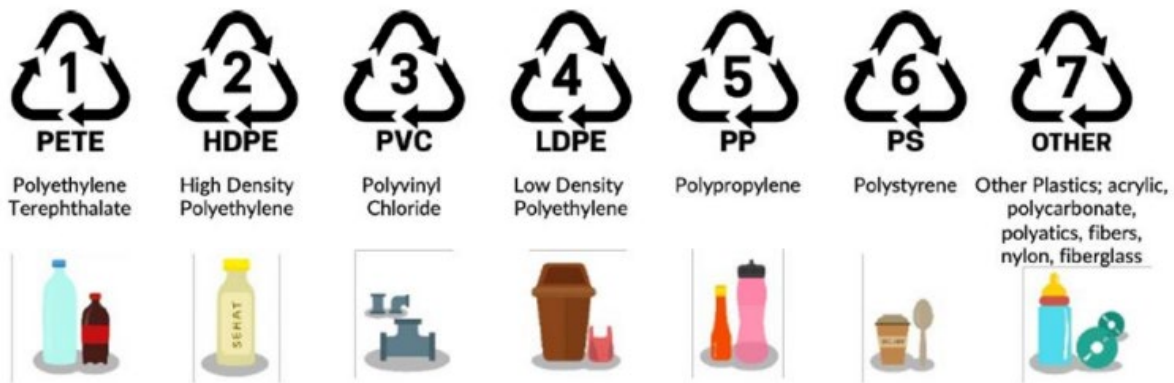
De sector beschikt over veel mogelijkheden voor het ontwikkelen van een duurzame strategie m.b.t. toekomstige groei. De Indonesische economie zal in 2024 en 2025 naar verwachting telkens met 5% groeien, terwijl de binnenlandse vraag verder toeneemt. De maakindustrie levert de grootste bijdrage aan de economische groei (Asian Development Bank).

De productie van plastic producten blijft dan ook toenemen voornamelijk als gevolg van de grote vraag van eindgebruikersindustrieën zoals de verpakking-, elektriciteits-, elektronica- en bouwsector die de Indonesische plasticmarkt aandrijven. De Indonesische vraag naar plastic vanuit de verpakkingsector neemt jaar na jaar enorm toe. Volgens een marktrapport van Mordor Intelligence (2022) is de verpakkingsector voor voedingsmiddelen en dranken (F&B), de grootste gebruiker van plastic in Indonesië, goed voor 65% van de totale plasticconsumptie.

De flexibele verpakkingindustrie in Indonesië werd in 2023 gewaardeerd op 4,2 miljard dollar, terwijl de sector in haar geheel zo'n 6.6 miljard USD waard was.

Afhankelijk van hun chemische structuur en thermisch gedrag zijn er 7 soorten plastics beschikbaar op de markt:

1. Polyethyleentereftalaat (PET) is een soort plastic dat licht en duurzaam is. Dit type plastic wordt vooral gebruikt voor de productie van drinkflessen (water, frisdrank, etc.) en voedselverpakkingen. Dit zijn flessen voor eenmalig gebruik en mogen geen heet water bevatten.
2. Hogedichtheid polyethyleen (HDPE) is een sterke en stijve kunststofsoort. Het wordt meestal gebruikt voor de productie van shampooflessen, flessen voor vloeibare zeep en boodschappentassen. Dit soort plastic is niet herbruikbaar.
3. Polyvinylchloride (PVC) is een soort harde plastic die wordt gebruikt voor elektrische kabels, drinkbekers en waterleidingen. Het gebruik van PVC bij de productie van F&B-verpakkingen wordt afgeraden, omdat het stoffen bevat die het spijsverteringsstelsel kunnen verstoren.
4. Lage dichtheid polyethyleen (LDPE) is een soort harde en sterke plastic dat gemakkelijk wordt gevormd bij hoge temperaturen. Dit soort plastic wordt vooral gebruikt voor het maken van tassen, flessen, opbergdozen en speelgoed. Dit type plastic is zeer veilig te gebruiken voor F&B-verpakkingen. LDPE is moeilijk te vernietigen, maar kan worden gerecycleerd tot huishoudelijk meubilair en vuilnisbakken.
5. Polypropyleen (PP) is een soort plastic dat gemakkelijk bij hoge temperaturen kan worden gevormd, flexibel, hard en vetbestendig is. Vanwege de aard van dit plastic wordt het gebruikt voor de productie van voedselcontainers, plantenspotten, doppen voor medicijnflessen en rietjes.
6. Polystyreen (PS) is een kunststofsoort die gemakkelijk gevormd wordt bij hoge temperaturen en zeer stijf is bij kamertemperatuur. Polystyreen is te vinden in plastic gereedschap, kabel set dozen (CS) en plastic bekers. Deze plastic is het primaire materiaal van piepschuim. Dit type plastic is ongunstig om te gebruiken, omdat het een plastic voor eenmalig gebruik is, moeilijk afbreekbaar is in de bodem en bij verbranding giftig gassen kan produceren.
7. Andere soorten plastic geproduceerd zijn gemaakt van een mengsel van twee of meer soorten plastics, wat aangeeft dat de hars onbekend is. Dit type plastic wordt veel gebruikt in de F&B-industrie.

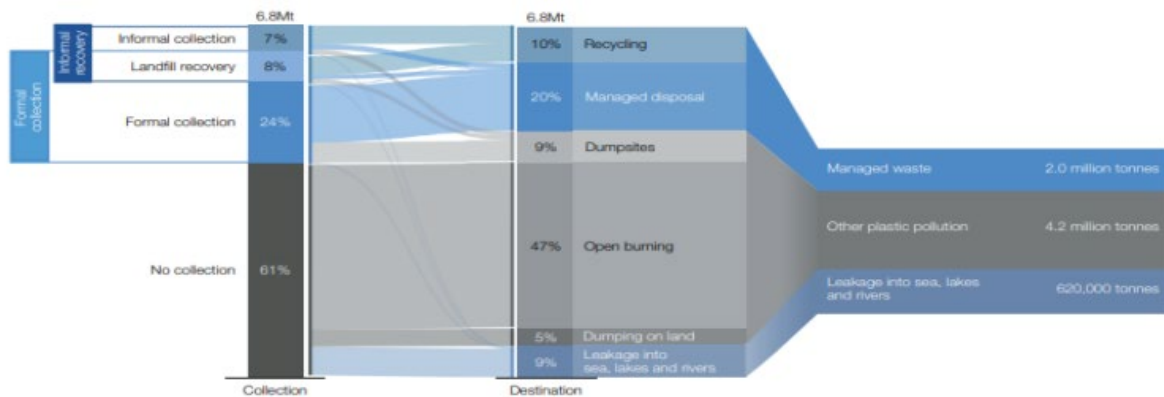

Over het algemeen kan Indonesië zelf eenvoudige standaardgoederen produceren, maar ingewikkeldere producten moeten nog steeds geïmporteerd worden.

Nadat de grondstoffen in de upstream industrie zijn verwerkt, worden de plastic pellets gedistribueerd naar de downstream industrie, die is ingedeeld in drie afzonderlijke soorten industrieën; namelijk harde, flexibele en gewoven kunststoffen. Flexibele kunststoffen zoals voedselverpakkingen domineren de productie van de upstream plasticindustrie.

3. AFVALINZAMELING IN INDONESIAË

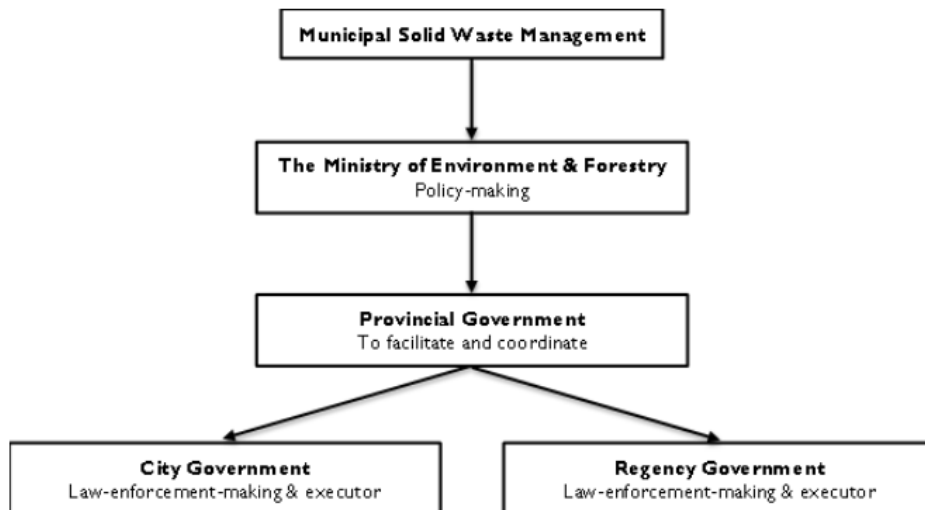

Bron: World Economic Forum (2020)

De regering van Indonesië zet enorm in op het gebied van afvalbeheer door nationale doelstellingen vast te leggen voor 30% afvalreductie en 70% afvalbeheer tegen 2025, inclusief een 70% vermindering van plastic afval in de oceaan tegen 2025 (Presidentieel Reglement nr. 35/2018).

Sinds de uitvaardiging van wet nr. 18/2008 op het gebied van het beheer van vast afval zijn er veel wet- en regelgeving op het gebied van afvalbeheer ingevoerd op nationaal, regionaal en stedelijk niveau, waarvan sommige de plasticvervuiling aanpakken als onderdeel van de bredere kwestie.

De toezichthouders op het gebied van afvalbeheer in Indonesië:

Als gevolg van geografische uitdagingen in een enorme archipel, het gebrek aan infrastructuur voor afvalinzameling en aan capaciteit bij lokale overheden, komt een groot deel van afval uit plattelandsgedieden. Landelijke gebieden hebben een afvalinzamelingspercentage van slechts 10-50%, dat doorgaans wordt verbrand. Stedelijke gebieden presteren op dat vlak beter met een afvalinzamelingspercentage van 50-95%.

4. RECYCLAGE

Volgens het ministerie van Milieu en Bosbouw is Indonesië, met ong. 275 miljoen inwoners het vierde meest bevolkte land ter wereld, na China ook de op één na grootste plasticvervuiler ter wereld.

De plasticrecyclingindustrie in Indonesië bestaat al tientallen jaren uit vnl. kleinschalige industrieën die er huishoudproducten van lage kwaliteit uit produceren, zoals emmers, waterdippers, plastic zakken en bezems. Volgens de Indonesische Vereniging van Afolondernemers (APSI) bedraagt de capaciteit van de plasticrecyclage-industrie momenteel ongeveer 2 miljoen ton per jaar, terwijl de recyclage-industrie slechts ongeveer 1,1 miljoen ton levert vanwege het tekort aan vooraf gescheiden plasticafval. Bovendien wordt slechts 10% van het plastic afval gerecycleerd, meestal in de vorm van hard plastics PET, HDPE, LDPE en PP. Flexibele kunststoffen worden nog steeds vaak verbrand of gedumpt, omdat het economisch niet rendabel is om ze te recyclen.

Het bestaande afvalbeheersysteem is ontoereikend en onder-gefinancierd. Er bestaat geen goed formeel inningssysteem. In Indonesië vertegenwoordigt de informele sector, bestaande uit afvalvangers en afvalinzamelaars de primaire inzamelingsinfrastructuur van recycleerbare hulpbronnen.

Een van de redenen is de ontwikkelingskloof tussen de snelgroeiende stedelijke bevolking en het aanbod van basisdiensten en infrastructuur, meer bepaald het ontoereikende beheer van vast afval. De afvalbeheersector in Indonesië wordt aanzienlijk onder gefinancierd in termen van investeringen en activiteiten. De lokale overheid spendeert ong. 5-6 dollar per hoofd van de bevolking/per jaar voor het beheer van vast afval, wat veel lager is dan de internationale benchmark van 15-20 dollar per hoofd van de bevolking/per jaar (Wereldbank, 2019). Bij het huidige ontwikkelingstempo zal de toename van de infrastructuur voor het beheer van vast afval de hoeveelheid geproduceerd afval dus niet kunnen bijhouden.

//

De belangrijkste uitdagingen waarmee de lokale recyclingindustrie wordt geconfronteerd zijn onder meer de prijsafhankelijkheid van prijsschommelingen van olie, nieuw plastic, de lage segregatiegraad van huishoudens, een ongunstige perceptie ten opzichte van gerecycleerde producten, de lage capaciteit van lokale overheden bij het opzetten van effectieve systemen voor het beheer van gemeentelijk afval en het ontbreken van prikkels voor recyclage-industrie. De afvalinzameling van de overheid voorziet niet in het scheiden van (plastic) afval. Wat het nog erger maakt, is dat er bijna geen lokale recyclegefaciliteiten voor voedsel beschikbaar zijn. De eerste PET-food-grade recyclegefaciliteit werd pas in 2021 opgericht door Danone en Veolia en is ontworpen voor een jaarlijkse capaciteit van 25.000 ton.

5. WETGEVING

De uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (Extended Producer Responsibility = EPR) in Indonesië is vastgelegd in artikel 15 van de Afvalbeheerwet van 2008, waarin staat dat producenten verantwoordelijk zijn voor de verwijdering van verpakkingen en producten die niet of moeilijk te composteren zijn. Regeringsverordening nr. 81/2012 verduidelijkt de wet verder door industrieën te verplichten recycleerbare materialen te gebruiken en zorg te dragen voor de recycling van verpakkingen. Presidentiële Verordening nr. 97/2017 (ook bekend als Jakstranas) bouwt voort op de verordening uit 2012 en formuleert concrete doelstellingen voor afvalvermindering en specificeert een breed scala aan mogelijke maatregelen over hoe deze verminderingen kunnen worden bereikt.

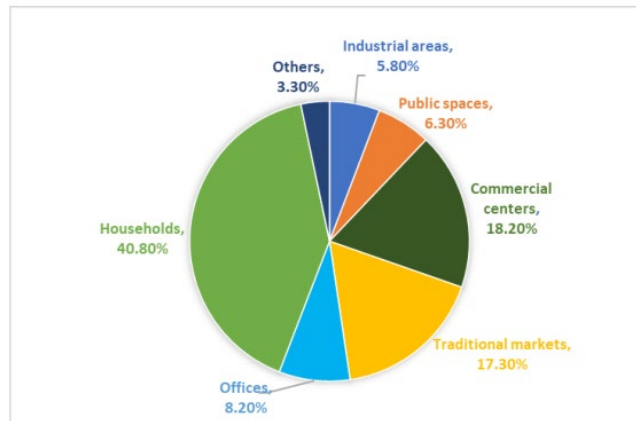
Deze “roadmap” specificeert dus de implementatie van de Jakstranas-doelstellingen voor de consumentengoederenindustrie, de detailhandel en de hotel- en restaurantindustrie. Vanaf 2030 zou er een volledig verbod op plastic rietjes, plastic zakken en piepschuimverpakkingen voor eenmalig gebruik gelden. Het aannemen van de verordening heeft dan ook geleid tot veel initiatieven vanuit de sector om aan de nieuwe eisen te voldoen.

Volgens het ministerie van Milieu en Bosbouw wordt de plasticrecyclage-industrie gedomineerd door kleine tot middelgrote recyclagecentra, goed voor ongeveer 1.750 bedrijven met ongeveer 200.000 arbeidsplaatsen. De formele sector bestaat uit gemeentelijke instanties en bedrijven zoals afvalbanken en startups op het gebied van afvalbeheer, terwijl de informele sector uit individuen, groepen en kleine bedrijven bestaat die zich bezighouden met activiteiten die niet zijn geregistreerd en niet formeel gereguleerd zijn. Voor activiteiten op het gebied van vast afval verwijst de informele sector naar recyclingactiviteiten die worden uitgevoerd door aaseters en afvalinzamelaars. Het beheer van vast gemeentelijk afval (MSW) in Indonesië is gebaseerd op het conventionele systeem van verzamelen, transporteren en weggooien, waarbij jammer genoeg zowel de formele als de informele sectoren betrokken zijn.

Gebaseerd op gegevens van het Ministerie van Milieu en Bosbouw (2021) was plastic afval verantwoordelijk voor 17,2% of 11.782.000 ton van de in totaal 68,5 miljoen ton afval die in 2021 in Indonesië werd geproduceerd.

Plastic afval was het tweede grootste type afval dat in het land werd geproduceerd.

//

Bron: Ministry of Environment & Forestry

Aangezien vast afval afkomstig van huishoudens, met 40,80%, de belangrijkste bron van afval blijkt, is het organiseren van huishoudelijk afval de sleutel tot het afvalbeheer in Indonesië. Tot nu toe scheiden de meeste huishoudens hun afval niet. Er worden tijdelijke stortplaatsen (TPS) opgericht om de transportafstanden voor inzamelwagens te verkleinen. Deze locaties zijn gecategoriseerd als depots.

Afgezien van "aasers" die op zoek zijn naar waardevol afval, is er geen tussenbehandeling voordat het wordt overgebracht naar vuilniswagens. Volgens het World Economic Forum (2020) werd slechts 10% van het plastic in het Indonesische afval gerecycleerd. Ondertussen werd 47% van het waardevolle plastic afval verbrand, 4% werd begraven op stortplaatsen en 9% van het plastic afval werd in de zee, meren en rivieren gedumpt.

Als de grootste archipelstaat ter wereld vormen de rijke mariene hulpbronnen van Indonesië de ruggengraat van zijn economie. Omdat 70% van de bevolking in kustgebieden woont, genereert haar blauwe economie een kwart van het bbp. Ondanks de afhankelijkheid van een gezond en winstgevend mariene milieu, loost Indonesië jaarlijks het equivalent van bijna 2.000 Boeing 747-vliegtuigen vol plastic in de oceaan (tussen 201.000 en 552.000 MT). Vervuiling op deze schaal dreigt de visserij- en toeristische industrie te verwoesten - met het risico van meer dan 3 miljard USD aan jaarlijkse inkomstenderving van toerisme - en beschadigt de rijke mariene biodiversiteit van het land en de uitgestrekte mangrove-, zeegras- en koraalrif habitatten.

////////////////////////////////////

6. UITDAGINGEN & KANSEN

Jaarlijks wordt ongeveer 8 miljoen ton plastic in de oceaan gedumpt. Indonesië draagt daar ruim 600.000 ton aan bij, schat het Indonesian Institute of Sciences.

De kustgebieden van Indonesië herbergen dichtbevolkte gemeenschappen en de kwestie van plastic afval is wijdverspreid en grensoverschrijdend.

In Indonesië is plastic alomtegenwoordig. Naast plastic tassen worden ook alledaagse voorwerpen zoals tafels en stoelen vaak van plastic gemaakt. Deze prevalentie is waarschijnlijk omdat plastic producten in het land goedkoop te vervaardigen zijn. Het wijdverspreide gebruik van plastic tassen, gekoppeld aan een gebrek aan bewustzijn over de milieuschade veroorzaakt door plastic afval, draagt bij aan de huidige situatie in Indonesië.

Gebaseerd op gegevens verkregen van de Indonesian Plastic Industry Association (INAPLAS) en het Central Statistics Agency (BPS), genereert Indonesië jaarlijks maar liefst 64 miljoen ton plastic afval. Hiervan belandt minimum 3,2 miljoen ton in zee.

Alleen al in Jakarta was plastic afval verantwoordelijk voor 34 procent van het dagelijkse afval van de stad in 2019. De gemiddelde dagelijkse afvalproductie in Jakarta bedroeg dat jaar 7.702 ton, en jaarlijks werden ongeveer 10 miljard plastic zakken in het milieu weggegooid, wat neerkomt op 85.000 ton plastic.

Het merendeel van het plastic afval is niet-recyclebaar en niet biologisch afbreekbaar, waardoor het dus vaak op stortplaatsen belandt en Indonesië heeft er een aanzienlijk aantal. De grootste stortplaats in Indonesië is de Bantar Gebang-stortplaats in Jakarta, waar ruim 900 vrachtwagens dagelijks meer dan 5.000 ton vast afval afleveren. Het afval dat naar Bantar Gebang wordt gestuurd, blijft gemengd en ongesorteerd. Tot 70% is organisch afval. Voor een stad zo groot als Jakarta – met een metropolitaanse bevolking van ong. 30 miljoen – heeft de overheid niet gezorgd voor de nodige infrastructuur om al dit afval te beheren. Er zijn enkele particuliere initiatieven, maar die moeten het allemaal zelf uitzoeken.

De regering heeft zichzelf een ambitieus doel gesteld om het plasticafval tegen 2025 met maar liefst 70 procent te verminderen. Om deze doelstelling te ondersteunen heeft de regering zich ertoe verbonden jaarlijks 1 miljard dollar aan het initiatief toe te wijzen. In 2017 heeft Indonesië zich in een nationaal actieplan ertoe verbonden het plastic afval in de zee tegen 2025 met 70% te verminderen. De regering heeft in 2018 nieuwe wetgeving uitgevaardigd over afvalbeheer. Twee jaar later verbood ze plastic voor eenmalig gebruik in minimarkten. Maar het beleid is niet zo streng op traditionele markten, waar plastic tassen nog steeds veel worden gebruikt.

Maar de acties die de Indonesische regering heeft ondernomen om het gebruik en de productie van plastic tegen te gaan, zijn tot nu toe relatief tandeloos vergeleken met de maatregelen die elders in de wereld zijn genomen. Als Indonesië werkelijk van plan is het milieu te beschermen, moet het overwegen agressievere en impactvollere maatregelen te nemen.

Officieel heeft de gemeente Jakarta 40 tot 70 mensen schoonmaakpersoneel per wijk in dienst. Dat zijn er ruim 18.000 voor de hele stad. De 'Oranje Troepen' zijn vernoemd naar de opvallende oranje vesten die ze dragen en bestaan uit straatvegers, kanaalreinigers en vuilnismannen. Maar zelfs zij kunnen de hoeveelheden afval niet beheren.

De regering lanceerde ook samen met het Ontwikkelingsprogramma van de Verenigde Naties (UNDP) en de Noorse regering een Zuidoost-Aziatische wedstrijd om te helpen.

De eerste winnaar van de "Ending Plastic Pollution Innovation Challenge" was Nguyen Vo uit Vietnam. Ze ontwikkelde een rietje gemaakt van gras, met als doel om tegen 2025 5 miljard plastic rietjes te vervangen. Het prijzengeld van de wedstrijd heeft haar geholpen de productie te verhogen.

Andere start-ups zijn begonnen met het verwerken van plastic tot brandstof en andere producten. Landscape Indonesia, een sociale onderneming gevestigd in Jakarta, onderzoekt de laatste optie. De technologie kan worden gebruikt voor alle soorten plastic, inclusief goedkope sachetverpakkingen.

7. INDONESIAË 'S NATIONAAL PLASTIC ACTIEPLAN (NPAP)

In april 2020 lanceerde het Indonesische NPAP het Multistakeholder Actieplan dat een weg voorwaarts voorstelt om het lozen van plastics in zee tegen 2025 met 70 procent te verminderen en tegen 2040 een circulaire economie voor plastic te bereiken.

Het NPAP brengt belanghebbenden samen om de doelstelling te bereiken. Het fungeert als een inclusief en onpartijdig platform voor samenwerking en brengt meer dan 150 leden organisaties uit de nationale en lokale overheid, de zaken- en investeringsgemeenschap en het maatschappelijk middenveld samen.

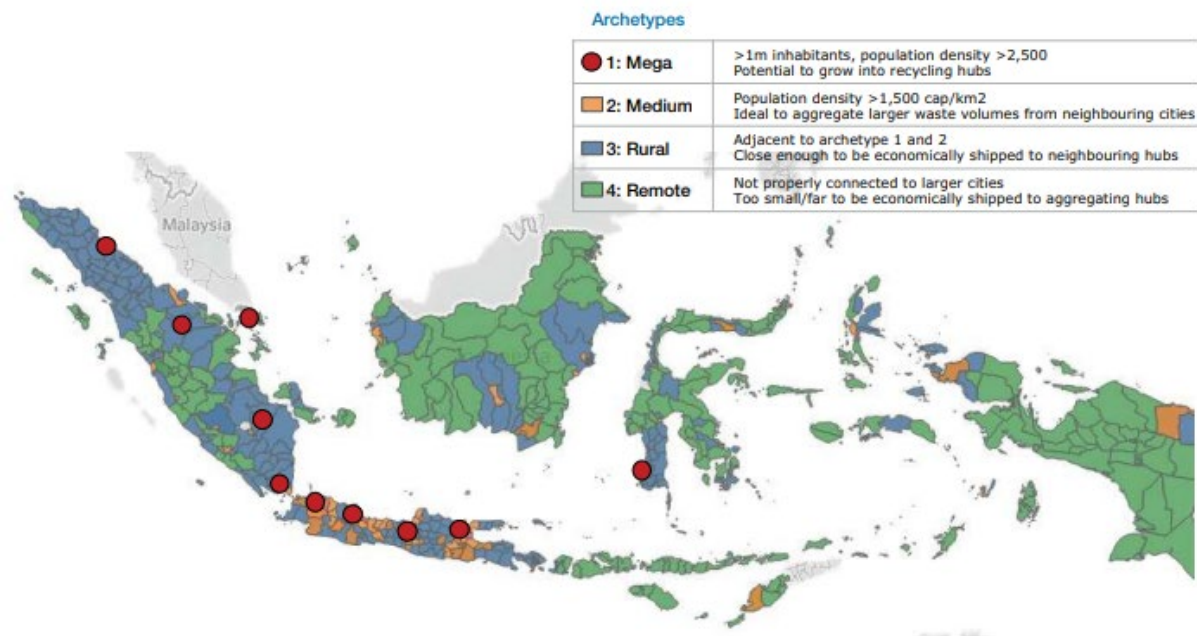
Het System Change Scenario (SCS) combineert vijf systeemveranderingen die samen de oceaanlekkage in Indonesië tegen 2025 met 70% zouden verminderen.

- Verminder of vervang het gebruik van plastic om de consumptie van meer dan een miljoen ton plastic per jaar tegen 2025 te voorkomen door over te schakelen op hergebruik en nieuwe leveringsmodellen, gedrag te veranderen en plastic te vervangen door alternatieve materialen die betere milieuresultaten opleveren.
- Herontwerp van plastic producten en verpakkingen voor hergebruik of hoogwaardige recycling met als uiteindelijk doel om van al het plastic afval een waardevol goed te maken voor hergebruik of recycling.
- De inzameling van plastic afval verdubbelen van 39% naar meer dan 80% in 2025 door het stimuleren van door de staat gefinancierde, informele en particuliere inzamelingsystemen. Dit betekent dat de inzameling van plastic afval tot 2025 jaarlijks moet worden uitgebreid naar vier miljoen nieuwe huishoudens.
- Geef prioriteit aan middelgrote en kleine steden, aangezien deze driekwart van de plasticvervuiling vertegenwoordigen
- De huidige recyclingcapaciteit verdubbelen door sorteer- en recyclingfaciliteiten voor plastic te bouwen of uit te breiden, zodat tegen 2025 nog eens 975.000 ton plastic per jaar kan worden verwerkt. Om dit te bereiken moeten grootschalige recycling hubs op Java worden versterkt en in stedelijke centra buiten Java worden ontwikkeld.
- Bouw of breid gecontroleerde afvalverwerkingsfaciliteiten uit om tegen 2025 nog eens 3,3 miljoen ton plastic afval per jaar veilig te beheren voor de verwijdering van niet-recyclebaar plastic en plastic afval dat wordt gegenereerd op locaties zonder recyclingfaciliteiten. Een intensivering van de handhaving van het illegaal verbranden en dumpen van afval is nodig om de vervuiling in gebieden waar afval wordt ingezameld te beperken

Meer info:

<https://wri-indonesia.org/en/initiatives/indonesia-national-plastic-action-partnership-npap>

Source: NPAP analysis

The archetypes have large differences among them. We highlight three main differences:

1. Waste-generation **volumes per person** are highest in wealthier archetypes, particularly *Mega*-cities such as Jakarta, where consumption is 1.5 times higher than in *Rural* and *Remote* areas.²¹
2. Average plastic waste-**collection rates** are dramatically higher in *Mega*-cities: 74% compared to 20% and 16% in *Rural* and *Remote* areas respectively.
3. **Informal sector** workers (waste pickers and aggregators) are most active in and around large cities, as this is where recycling plants are concentrated and population density is highest. In contrast, in *Remote* areas of Indonesia, they play a very limited role in waste management.
4. Overall, this combination of factors means that an estimated 72% of mismanaged plastic waste comes from *Medium* and *Rural* archetypes in Indonesia (Figure 3). 64% of mismanaged plastic waste comes from Java, which is the most populous island (56% of Indonesians live in Java).

Zie ook:

https://pacecircular.org/sites/default/files/2021-03/NPAP-Indonesia-Multistakeholder-Action-Plan_April-2020_compressed%20%281%29.pdf

8. GERAADPLEEGDE BRONNEN:

- <https://www.sea-circular.org/country/indonesia/>
- https://business-indonesia.org/waste_management#:~:text=As%20the%20largest%20economy%20in,will%20be%20recycled%20every%20year.
- <https://www.worldbank.org/en/news/feature/2020/10/06/stemming-the-plastics-tide-in-indonesia>
- <https://nlplatform.com/articles/plastic-circles-reduces-plastic-pollution-indonesia>
- <https://indonesien.ahk.de/en/infocenter/translate-to-english-return-to-the-upper-middle-income-economy-4>
- <https://www.weforum.org/agenda/2021/03/indonesia-plastics-ocean-circular-economy/>
- https://pdf.usaid.gov/pdf_docs/PA00ZPZ4.pdf
- <https://www.f6s.com/companies/recycling/indonesia/co>
- <https://www.enfplastic.com/directory/plant/Indonesia>
- <https://www.adupi.org/>
- <https://kemensos.go.id/en/atensi-as-a-new-initiative-for-the-ministry-of-social-affairs-to-overcome-scavenger-problems>
- <https://www.imf.org/external/datamapper/NGDPD@WEO/WEOWORLD/MYS/SGP/IDN>

Disclaimer

De informatie die u in deze publicatie vindt, is bedoeld als achtergrondinformatie die u moet in staat stellen een beeld te vormen met betrekking tot de hierin behandelde materie. Zij is met de grootste zorg verzameld op basis van de beschikbare data en documentatie op het ogenblik van de publicatie. Deze publicatie heeft bijgevolg niet de ambitie van volledigheid of geldigheid voor uw specifieke situatie. Zij kan bijgevolg nooit beschouwd worden als een juridisch, financieel of ander gespecialiseerd advies. Flanders Investment & Trade (FIT) kan in die zin nooit verantwoordelijk gesteld worden voor gebeurlijke foutieve vermeldingen, weglatingen of onvolledigheden in deze publicatie. FIT kan evenmin verantwoordelijk worden gesteld voor het gebruik of de interpretatie van de informatie in deze publicatie. De verwijzingen in deze publicatie naar bepaalde entiteiten, bedrijven en/of personen houden geen bijzondere aanbevelingen in die voor Flanders Investment & Trade enige verantwoordelijkheid zou kunnen teweegbrengen.

datum van publicatie: april '2024

